herpy

SKINKER

Pygmy Spiny-tailed Skink

Egernia depressa

En lille, kraftigt pigget skink fra det sydlige Western Australia, der lever i familiegrupper og presser sig ind i sprækker og hule stammer. *Egernia depressa* er altædende og føder levende unger. Der findes kun lidt viden om pasningen, så vejledningen bygger på arten i naturen og på de nære slægtninge *Egernia stokesii* og *Egernia hosmeri*.

Familie: Scincidae Tidligere navn: *Silubosaurus depressus*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**11-13 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**10-25 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende og klippeboende**
Biotop	**Halvørken og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**80 × 50 × 60 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**27-32 °C**
Hotspot	**40-45 °C**
Temperatur, nat	**18-24 °C**
Luftfugtighed	**30-50 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 3
Kost	**Insekter, frugt og planter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Kuldstørrelse	**1-6 unger**
Drægtighed	**90-120 dage**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks III**
EU-bilag	**Bilag C**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står på CITES liste III (Australien, som alle *Egernia*-arter) og i bilag C i EU's forordning om handel med vilde dyr. Dyr skal være lovligt erhvervet, og dokumentation for oprindelsen skal følge dyret. CITES-tilladelser og -certifikater udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Ingen skinker er forbudt at holde i Danmark efter bekendtgørelsen om dyr, der ikke må holdes af private.

Om arten

Egernia depressa er en af de mindste arter i slægten og måler i gennemsnit omkring 12 cm fra snude til kloak, hertil kommer den korte hale. Kroppen er fladtrykt, og halen er bred og flad med lange, tilbagebøjede pigge. Rygskællene har tre køle, hvor den midterste er en lang pig, omkring dobbelt så lang som de to andre. Piggene slides ofte ned mod klipper og ved. Bugen er glat. Hovedet er brunt med sorte sømme, forkroppen lysebrun og bagkroppen brungrå med uregelmæssige, mørke tværbånd, som ofte har hvid kant.

Arten hører til den australske *Egernia*-gruppe, hvor flere arter lever i familiegrupper, og den er selv delvis social. Når den er truet, trækker den sig ind i en sprække, pumper kroppen op og spærrer åbningen med den piggede hale. Navnet *depressa* er latin for fladtrykt og peger på kroppens form.

I 2011 blev arten delt, og bestandene i Pilbara og det centrale Australien regnes nu for de selvstændige arter *Egernia cygnitos*, *Egernia epsisolus* og *Egernia eos*. Ældre oplysninger om *E. depressa* kan derfor handle om dem.

Levetid, vægt og kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten; levetiden på 10-25 år i specifikationerne er lånt fra *Egernia stokesii* og *Egernia hosmeri*, som er langt bedre kendt i terrarier.

Udbredelse og levested

Egernia depressa lever kun i Western Australia: fra omkring 100 km vest for Kalgoorlie mod vest til Wongan Hills, mod nord til egnene syd for North West Cape og mod nordøst til nær Newman, men ikke på selve Pilbara-plateauet. Ældre fund fra Perth og Albany skyldes dyr, der er fulgt med transporter. Fund fra Northern Territory og South Australia hører til de udskilte arter. Arten er ikke truet.

Australien tillader ikke eksport af vilde krybdyr, så alle dyr i lovlig handel uden for Australien stammer fra opdræt.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

E. depressa lever helst i åbent skovland, især mulga-krat med akacier, hvor den skjuler sig i døde træer og væltede stammer. Hvor der er granitklipper i skovlandet, lever den også i sprækkerne der, og den bruger desuden termitboer. Dyrene bor i små familiegrupper og trækker sig tilbage til sprækkerne ved fare.

Føden består af insekter samt blomster, frugt, skud og blade fra den lokale vegetation. Klimaet er tørt og varmt med kølige nætter.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt dokumenteret viden om pasningen af *Egernia depressa*. Anbefalingerne bygger på klimaet i udbredelsesområdet, på arten i naturen og på de nære slægtninge *Egernia stokesii* og *Egernia hosmeri*, som har samme krav til lys, varme og indretning. Tallene er lånt derfra, hvor andet ikke er nævnt.

Egernia depressa er mindre end begge slægtninge og på størrelse med *Egernia striolata*: et par skal have mindst 80 × 50 × 60 cm (længde × bredde × højde), og større er bedre. Bunden kan være en blanding af jord og sand med et lag på mindst 10 cm, så dyrene kan grave.

Byg skjul og smalle sprækker af flade sten, skifer, korkrør og hule grene direkte på bunden, så de ikke kan undergraves. Sprækkerne skal være så smalle, at dyret kan presse sig ind og føle kroppen mod begge sider. Der skal være mindst to skjul, en flad solsten og en lav vandskål. Terrariet skal være godt ventileret og have et tæt, flugtsikkert låg.

TEMPERATUR

Om dagen skal luften være 27-32 °C med en tydelig gradient fra den kølige til den varme ende. Under en halogenspot ligger en flad sten, hvis overflade skal nå 40-45 °C målt med et infrarødt termometer. Om natten må temperaturen falde til 18-24 °C.

Tallene er lånt fra *Egernia stokesii* og *Egernia hosmeri* og passer til et tørt klima med varme dage. Om en vinterhvile er nødvendig, er ikke dokumenteret.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være 30-50 %. Terrariet holdes overvejende tørt, men hold bunden let fugtig under ét skjul i den kølige ende, så dyret selv kan vælge. Der skal altid stå en lav vandskål med frisk vand fremme. Skift vandet dagligt, og vask skålen hver uge.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Egernia depressa er dagaktiv og skal have UVB, så længe lyset er tændt. Et UVB-rør i reflektor over solpladsen, der dækker omkring halvdelen af terrariets længde, giver Ferguson-zone 3. Zonen er lånt fra *Egernia stokesii* og *Egernia hosmeri*. Placér solpladsen, så dyrets ryg er mindst 20 cm fra røret; afstanden afhænger af rørets styrke. UVB trænger ikke gennem glas eller

plast, og rørene skiftes efter fabrikantens anvisning.

Supplér med stærkt, hvidt dagslys i omkring 12-14 timer om dagen.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Varme og temperatur

FODER

Egernia depressa er altædende. I naturen består føden af insekter, blomster, frugt, skud og blade. Giv derfor insekter som fårekyllinger, kakerlakker, græshopper og melorme sammen med hakket grønt og vilde urter som mælkebøtte og kløver, blomster og lidt frugt som godbid. Vask alt grønt og vilde urter, før det gives.

Unge dyr fodres dagligt med små insekter, voksne tre gange om ugen i små portioner, skiftevis dyrisk føde og grønt. Drys føden let med kalk, og giv et vitamintilskud en gang om ugen. Kost med meget fedt giver fedme.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er en lille og sky skink, som i naturen lever i små familiegrupper. Hold derfor *Egernia depressa* parvis eller i en lille gruppe i et rummeligt terrarium med mange skjul, og tilføj kun nye dyr efter karantæne og under opsyn. Skil dyrene ad, hvis de slås.

Dyrene egner sig ikke til håndtering. Rolig adfærd og faste rutiner mindsker stress.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnene er svære at skelne udefra, og sikker kønsbestemmelse kræver en dyrlæge med erfaring i krybdyr. Alder og størrelse ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret.

PARRING

Parringens forløb og en eventuel vinterhvile før parring er ikke dokumenteret for *Egernia depressa* i terrarier. Hos de nære slægtninge sker parringen efter en køligere periode med kortere dage, og hannen forfølger hunnen og holder fast i hende under parringen. Holdes et par sammen, skal der være skjul nok til, at hunnen kan trække sig væk, og dyrene skilles, hvis hannen er for påtrængende.

ÆGLÆGNING OG KULD

Arten føder levende unger. Kuldets størrelse og hyppigheden af kuld er ikke dokumenteret for arten; 1-6 unger i specifikationerne er lånt fra den lige så lille *Egernia striolata*. Ungerne fødes fuldt udviklede, men de skal have skjul, hvor de voksne ikke kan jage dem.

INKUBATION

Der er ingen æg at udruge. Drægtighedens længde er ikke dokumenteret for arten; 3-4 måneder i specifikationerne er lånt fra *Egernia stokesii* og *Egernia hosmeri*. Giv den drægtige hun ekstra føde, kalk og UVB, og hold terrariet roligt. Der skal være flade skjul og smalle sprækker, hvor hun kan føde.

OPDRÆT AF UNGER

Giv ungerne et terrarie med skjul, UVB og små insekter og finthakket grønt dagligt, drysset med kalk. Hold ungerne under opsyn, og skil dem fra de voksne, hvis der ses aggression. Vækst og tilvækst er ikke dokumenteret.

Sundhed og typiske fejl

Egernia depressa er hårdfør, når temperatur, lys og bund er rigtige. De typiske problemer er:

- Kalkmangel og knogleskørhed ved for lidt UVB og ensidig kost.
- Fedme ved for meget fedtholdig føde og lidt bevægelse.
- Hudsvamp: en svamp af slægten *Nannizziopsis* er påvist hos vildfangede dyr med skorpede hudforandringer og afmagring efter dårlig transport og opbevaring. Skorper på huden kræver en dyrlæge.

- Indvendige og udvendige parasitter, især hos nye dyr.
- Kampskader og stress ved for tæt eller uroligt hold.

Sæt nye dyr i karantæne i mindst en måned, før de kommer sammen med andre. Dyrene skjuler sygdom godt, så kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr ved ændret appetit, vægttab eller hudforandringer.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.